

TÖCKNIGHET, f. 3. Töcknig beskaffenhet.
TÖFVA, v. n. o. impers. 4. 1) Dröja. *Det t-de ej länge, innan han kom.* — 2) (om person) Vänta, dröja. *T. blott en stund.*

TÖJA, v. a. o. n. 2. Utsträcka, utdraga, förlänga. *T. på ett rep, en rem,* utdraga dem. — *T. sig,* v. r. Utsträcka sig, låta utdraga sig till större längd eller bredd. *Läder som töjer sig.*

TÖJANKARE, n. 4. Ett ankare på fartyg, som hänger under styrbords kranbjelke.

TÖJD, f. sing. *Gifva t.,* töja sig.

TÖJNING, f. 2. Utsträckning, utdragning på längd eller bredd.

TÖLP, m. 2. (t. *Tölpel*, af kelt. *Delff*, bonde) Oborstad, ohyfsad, obehöfvad människa. — *Syn.* Lurk, Bondlurk, Grobian, Bängel.

TÖLPAKTIG, a. 2. Som bär sig åt som en tölp, röjer ohyfsade seder. *En t. karl. T-t sätt, väsende.*

TÖLPAKTIGHET, f. 3. Tölpaktigt sätt, skick, väsende; tölpaktig beskaffenhet.

TÖLPAKTIGT, adv. Som en tölp.

TÖM, m. 2. pl. *tömmar.* (isl. *Taum*) 1) Rem eller streck, som begagnas till tygel vid körning. *Hålla t-marna. Draga åt sig t-marna. Draga på ena t-men. Hålla jemna, styfva t-mar,* hålla dem åt sig, så att de ej äro slappa. *Släppa efter t-marna,* släppa dem något ifrån sig, så att hästen får mera frihet. *Med lösa t-mar,* ej tilldragna, så att hästen har full frihet. — 2) (nat. hist.) *T-mar,* köttaktiga trådar kring öfra eller undra käken på vissa fiskar.

TÖMMA, v. a. 2. (af *Tom*) Göra tom. *T. sitt glas. T. en säck, en brunn. T. kassan. T. innehålllet af ett kärl i ett annat, på marken.* (Fig.) *T. ens pung,* taga alla ens pengar. *T. af, i', út,* se *Aflötmma*, &c. *T. úr,* alldeles tömma, t. ex.: *T. ur en kista.* — *Syn.* *Aflötmma, Uttötmma, Urtötmma.* — *Tömmande,* n. 4.

TÖMNING, f. 2. Handlingen, hvarigenom något tömmes.

TÖMSTRECK, n. 5. Streck till tömmar.

TÖR, pres. ind. sing.; pl. *Töra.* Impf. *Torde.* Hjälpverb, som uttrycker en blott gissning eller osäker förmodan. *Jag tör resa i morgon. Han tör kanske vela det. De tör bli ledsna, om jag gör det. Han torde ej vela att... Detta torde ha förledt honom. Man torde ej tro mig. Det tör väl hända, är ganska möjligt. Tör hända ell. torde hända,* kanske. *Tör hända far jag till Amerika.* — Brukas i hvardags-språket äfven, för att beteckna böjelse eller benägenhet att göra något, t. ex.: *Jag tör ge dig en minnesbete,* jag hade god lust att...

TÖRAS, v. d. 2. Indik. sing. *Töres* eller *Törs* (uttalas: *törrs*); pl. *Töras* ell. *Törs.* Impf. sing. *Tordes.* Sup. *Torts.* Saknar imper. o. part. Våga, djerfvas, drista. *Han törs ej visa sig. Kom, om du törs. Han tordes ej vänta längre. Jag förstär ej, huru han torts göra det. Det törs han ej för mig.* (Fam.) *T. fram, i'n, ned, út,* o. s. v., våga sig fram &c. *T. fram ell. út med,* våga uttala, säga, yttra. *T. fram med en fråga,* våga framställa den.

TÖRN, m. 2. (sjöt.) Stöt. *Fartyget log en t.,* fick en stöt.

TÖRNA, v. n. 4. (sjöt.) Stöta emot.

TÖRNBUSKE, m. 2. pl. — *buskar.* Busk-

växt af fam. *Rosaceæ*, med många arter. *Rosa.* Sägnes företrädesvis om Nyponbusken, Rosenbusken och Provinrosor.

TÖRNE, törne, n. 4. (af *Torn*, m.) 1) Törn-tagg. *Hunden har fått ett t. i foten.* — 2) Törnqvist. Brukas för denna bem. äfv. kollektivt. (Fig.) *Himlen beströdde hans väg med t-n, med tistel och törne,* lät honom pröfva många sorger, lidanden, motgångar. (Ordspr.) *Ingen ros utan t., se Ros.* — 2) Törnbuske. Brukas företrädesvis om Nypon- och Rosenbusken, mest kollektivt. *Der växer mycket t.* — Se f. ö. *Lukttörne, Puktörne.*

TÖRNEKRONA, f. 4. (bibl.) Krans af törn-qvistar.

TÖRNEKRÖNA, v. a. 2. (bibl.) Sätta törne-krona på ens huvud.

TÖRNFULL, a. 2. Se *Törnig*.

TÖRNHULT, n. 5. (skepp.) 1) Flotte af åtskilliga slags skeppstillbehör, såsom master, rår, m. m. — 2) Förrådsgods om bord.

TÖRNHÄCK, m. 2. Häck af rosenbuskar.

TÖRNING, a. 2. 1) Full med törnen. — 2) (fig.) Full af svårigheter. *T. bana, väg, stig.*

TÖRNING, f. 2. Händelsen, då ett fartyg törnar.

TÖRNQVIST, m. 2. Qvist af en törnbuske.

TÖRNROS, f. 4. 1) (i vidsträckt bem.) Blomma af någon växt, tillhörande släktet *Rosa.* — 2) (särskilt) Den vackra och vällyktande blomman af Rosenbusken.

TÖRNSKATA, f. 4. Ett släkte af Sparfåg-larna. *Lanius. Större T-n, se Varfågel. Allmän T.,* 7 tum lång, rödbrun på ryggen; hals, rygg och öfvergump hos honan gråbruna; nedra delarne hvita, hos hanen skiftande i rosenrött, hos honan med bruna vågor. *Lanius Collurio.*

TÖRNTAGG, m. 2. Tagg på törne.

TÖRNTÄG, n. 5. (skepp.) Hvarje af de tåg, som inskränka ett fartygs aflöpfung ifrån stapeln till ett visst afstånd derifrån.

TÖRST, f. sing. (af *Torr*) 1) Begär ell. behof att dricka. *Häftig, stark t. Brinna, förgås af t. Väcka t. Salt mat väcker, ger t., relar t-en. Släcka ell. stilla t-en. T. efter vatten, öl, vin.* — 2) (fig.) Häftigt begär, stark åtrå. *T. efter ära, hämd, rikedomar.*

TÖRSTA, v. n. 4. 1) Känna törst. *Jag t-r. T. efter vin. T. ihjel, dö af törst;* (fig, fam.) vara mycket törstig. Impersonelt, föräldradt: *mig törster,* jag är törstig. — 2) (fig.) *T. efter,* hafva starkt begär efter. *T. efter blod,* vara blodtörstig, grym, älska blodutgjutelse. *T. efter ära, rikedomar.* — *T-nde,* part. pres. o. adj. 1. Se *Törstig.* — *Törstande,* n. 4. Se *Törst.*

TÖRSTIG, a. 2. 1) Som känner törst. *Vara, känna sig t. Blifva t.* (Fam.) *T-a bröder,* drinkare. *Ha en t. själ,* älska att dricka. — 2) (fig.) Mycket begärlig (efter något). *T. efter blod, se Blodtörstig. T. efter ära, rikedomar.*

TÖRSTIGHET, f. 3. Se *Törst.*

TÖRSTLÖS, a. 2. Som ej känner törst. — *Törstlöshet,* f. 3.

TÖRSTSJUKA, f. sing. Osläcklig törst.

TÖS, f. 3. Landskapsord för Flicka.

TÖVIND, m. 2. Blid vind, som medför tö.

TÖVÄDER, n. 5. Väderlekens beskaffenhet, då det töar.